

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 46 (1)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. APRILA 1924.

PATENTNI SPIS BR. 1804.

**Eugène Henri Tartres inž., Maisons Laffitte,
(Seine & Oise) Francuska**

Motor sa dvostrukom eksplozijom.

Prijava od 23. januara 1922.

Važi od 1 juna 1923.

Pravo prvenstva od 9 decemara 1918. (Francuska).

Ovaj pronalazak odnosi se na jedan dvo-vremenih motor sa eksplozijom kod koga se neko pulverisano tečno gorivo uštrcava u cilinder nešto ranije nego što treba da se upali, cilinder je u vezi sa jednom nerašladjenom komorom za sagorevanje, jednim središnjim kanalom u koji ulazi jedno produženje klipa.

Kao jedna odlika pronalaska, pomenuta komora sa sagorevanje ili eksploziju ima oblik jednog obruča, kanal koji dovodi rečenu komoru sa cilindrom izlazi u centru tога obruča a pulverizator rasturač tečnosti, koji je namešten svojom osovinom na ovu komoru, utvrđen je tako da podjednako u radijalnim pravcima deli pulverisano gorivo.

Ovaj raspored (dispozicija) osigurava obrazovanje savršeno homogene eksplozivne mešavine a time i visok prinos.

Pronalazak ima takođe i drugih odlika koje ćemo niže u detalju pokazati:

Na priloženom crtežu koji predstavlja primera radi dva oblika predmeta pronalaska:

Sl. 1. predstavlja u transverzalnom preseku na osovinu jedan motor izradjen po pronalasku na kome se prestavlja primenjen sistem čišćenja koji se sastoji u odvođenju vazduha kroz komandovane ventile nameštene na gornjem delu cilindra i ispuštanju kroz otvorene rupe na kraju prvog vremena tј nešto pre momenta paljenja.

Slike 2, 2a, i 3 predstavljaju motor postavljen na osnovu pronalaska i bez ventila.

Sl. 2. jeste transverzalan presek prema cilindrovu osovinu, a klip je blizu svoje mrtve tačke.

Sl. 2a jeste sličan presek, ali nepotpun, klip je na svojoj donjoj mrtvoj tačci, u položaju čišćenja.

Sl. 3 jeste presek pod pravim uglom na cilindrovu osovinu, pola kroz šupljine za ispuštanje pola kroz šupljine za primanje.

Najzad sl 4 jeste presek prema A A i pokazuje u velikoj razmeri pulverizator.

Ako posmatramo sl. 1, vidimo da 2 označava klip koji radi u cilindru motora 1.

Dno cilindra i vrh klipa imaju odgovarajuće zaokružene ili bombaste oblike a komandovani ventili 21 postavljeni su koso i simetrično na dnu rečenog cilindra.

Ovi ventili koji služe za primanje vazduha povezani su jednim kolektorom (skupljač) za izvor komprimovanog vazduha, na primer mā kakav bio tip vazdušnog kompresora. Šupljine za ispuštanje 3 predviđene su svugde u naokolo u cilindrovom zidu, a vezane su jednim kolektorom 4 za jednu cev za ispuštanje 5.

Više klipa, nalazi se jedno cilindrično produženje 9, namenjeno da, na kraju kretanja, dodje i namesti je u jednu središnju cev 10 predviđenu na dnu cilindra. Kanal 10 dopire do jedne komore za sagorevanje ili eksploziju 11.

Ova komora za eksploziju 11 ima oblik obruča i ima jednu unutrašnju izvučeni ivi-

ču 22. Ona nosi jednu sveću za usijanost i jedan pulverizator P. za uštrcane tečno gorivo koje dolazi u 9. Pulverizator je svojom osovinom namešten na komoru 11.

Producenje 9 ima prečnik nešto manji nego ugradjena tvršina kanala 10, tako da, kada produženje 9 udje u kanal 10, postoji jedan uzan prstenast prolaz 17 između oba organa. Između klipa 2 i cilindra 1 obrazuje se, kao što je predstavljeno, jedna komora 18, čija će se uloga docnije objasniti; zapremina ove komore, kada klip bude dovršio svoje kretanje, postaje praktično nikašva.

14 označava vodenu oblogu za hladjenje cilindra. Komora za sagorevanje ne rashlađuje se.

Pulverizator za tečno gorivo uzima se prvenstveno kao što je pokazani tip u detalju na sl. 4. Sadrži jedan ventil a, koji se utvrdjuje na komoru za sagorevanje i ima jedno prstenasto sedište na nju. Utelu "može da se pokrene poluga d jednog ventila c koji ima jednu oslonu plosnatu površinu, koja je namenjena da se primeni na izvučeno prstenasto sedište b. a sama ona završava se jednom izvučenom ivicom c1 ili na oštar ugao. Poluga d namešta se u telo ventila bez dima i ima olučice d1. da propuste tečno gorivo. Jedna opruga za vraćanje e održava normalno zatvoreni ventil. Gorivo se uštrcava u željenom momentu jednom pumpom za gorivo koje nema naslici a koja je vezana za cev 9. Predviđeno je i jedan filter f. za filtriranje goriva. Komora d. oblaže ventilovo telo i ima jednu dolaznu cev d1. i jednu izlaznu cev d2. Ova komora omogućava cirkulaciju za hladjenje oko ventilova tela.

Funkcionisanje se vrši na sledeći način:

Kada klip dodje u položaj sl. 1. (kraj kompresije) vidi se da produženje 9 ulazi u kanal 10. Kao što je rečeno gore on se tamo ne uglavljuje već na protiv, ostavlja, jedan prstenast prolaz 17. kroz koji gore kompresovani vazduh u prostoru 18. koji se momentalno nalazi između dva klina i cilindra može silno da izadje da bi prešao u komoru za sagorevanje 11. U nju ulazi duvajući u pravcu strelica 19. Za to vreme, pulverizator projektuje tečno gorivo prema strelicama 20. koje podjednako i radikalno rastura u svima pravcima oko svoje osovine u vidu tankog pokrova koji prelazi iz nad izvučene unutrašnje ivice 22. komore za sagorevanje. Gore pomenuti vazdušni vihor dohvata gorivo te tako osigurava njegovo mešanje.

U tome momentu, pošto klip osetno stigne do svoje mrtve tačke pošto je prostor 18 praktično sveden na nulu vrši se paljenje,

a sagorevanje se vrši ili ima težnju da vrši na stalnoj zapremini. Tada klio guran eksplozivnom silom gasova teži da sidje. Kada klip bude stigao u donji deo svoje putanje, otvoriti 3 otkrivaju se da izadju a ventili 21 otvaraju se da puste vazduh, kao što nam je to poznato. Zatim posle svršetka čišćenja ciklus se ponavlja.

Paljenje motora pri polasku vrši se pomoću jednog usvojenog upaljača. Posle toga, kada se mašina zagreje, paljenje se vrši usled velike temperature u komori za sagorevanje, pomoću toplote koja proizilazi usled kompresije i eventualno gore pomenutim upaljačem koji se održava usijan u sled ponavljanja eksplozije.

Kao što je već gore rečeno komora za sagorevanje u vidu obruča ima unutrašnju ivicu 22 pod oštrim uglom. Cilj ove dispozicije jesu da gorivo koje je, usled gore rečenog okretajućeg kretanja, moglo da sklizi duž komorina zida a koje se nije još isparilo, bude što zgodnije dohvачeno vazdušnom strujom koja i nadalje dolazi u pravcu strelice 19. Dodebljan kraj mogao bi da stvori mirnu zonu gde bi se tečno gorivo moglo da zadrži bar dok se motor dobro ne zagreje.

Kazali smo da se paljenje pri polasku vrši pomoću nekog podesnog upaljača. Dispozicija koja je predstavljena olakšava dejstvo ovoga organa. Doista vidi se, da gorivo projektovano u pravcu strelice 20 dopire direktno do upaljača, jer u tome momentu, kako je brzina motora slaba, dejstvo vazdušnog vihora malo je efikasno. Međutim treba primetiti, da je ovo jedino od interesa kod slučaja gde polazak biva sa gorivom neisparljivim.

Značajno je, da pumpa za čišćenje koja ovde nije predstavljena može da bude kakvog bilo sistema a naročito može da bude spojena za motor cilindra u tandem kao što je već dobro poznato.

Motor na sl. 2 i 3 namešten je u glavnom kao i onaj koji smo sad opisali. Međutim ventili 21 za admisiju vazduha izbačeni su a vazduh se unosi kroz rupe 6 predviđene u zidu cilindra, ispod rupa za ispuštanje 3 i kao ove poslednje raspoređene su u naokolo cilindra. Ove rupe 6 povezane su jednim kolektorom 7 koji se snabdeva kroz jednu dolaznu cev za vazduh 8. Ova se cev vezuje za jednu pumpu, koja nije na slici, ili za neki drugi izvor komprimovanog vazduha.

U poziciji, nešto ranije od ove, a koja je na slici 2a. tj nešto pre donje mrtve tačke, klip otkriva šupljine 3 i jedan deo izgorelih gasova izlazi u atmosferu ili pak

u neki recipijent za to. Zatim kada klip produži kretanje otkriva šupljine 6 i tada vazduh za čišćenje pitiće radijalno konvergentnim strujama koje, gurane klipom čiji je oblik najradije povijen i pod uticajem produženja 9, koje vrši ulogu deflektora, prelaze ubrzo u jednu kolonu koja se pune sredinom 15 (sl 2a) zatim se rastvara u dnu cilindra, da na kraju sidje kroz koncentrično prst nastu kolonu 16 terajući pred njom za sve vreme ovoga puta, ostatke gasa u cilindru da bi ih isterali kroz rupe 3. Strelice na sl. 1 pokazuju to kretanje.

Kada klip dodje u poziciju kao što je na slici 2, vidi se da produžak 9 koji je vršio funkciju deflektora prilikom operacije čišćenja, ulazeći u kanal 10, vraća se na njegovu funkciju zatvarača. Operacije koj se sada nižu jesu tačno iste koje su opisane ovde gore što se tiče sl. 1.

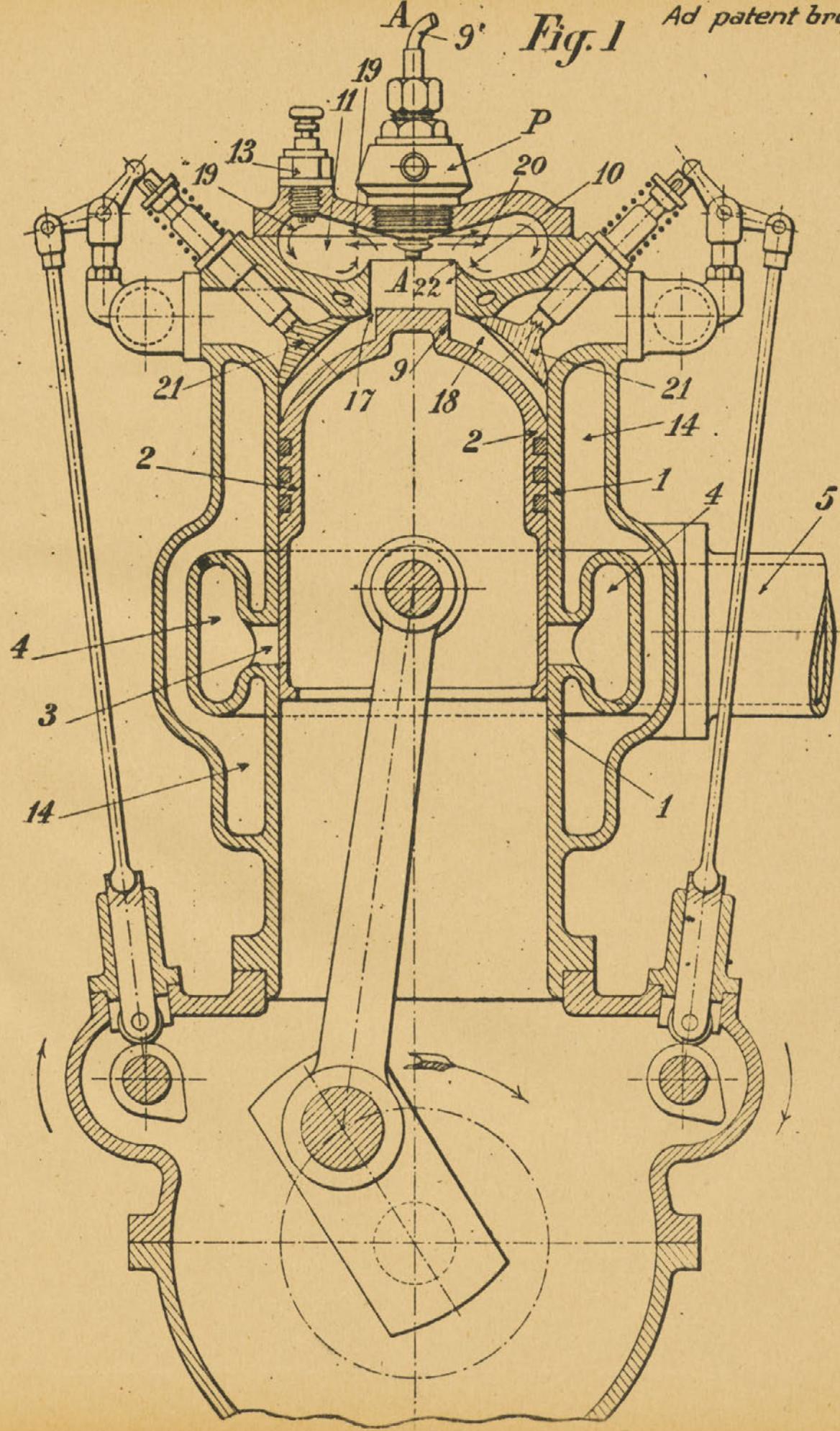
PATE T I ZAHTEV:

- 1.) Motor sa dva takta za tečno gorivo.

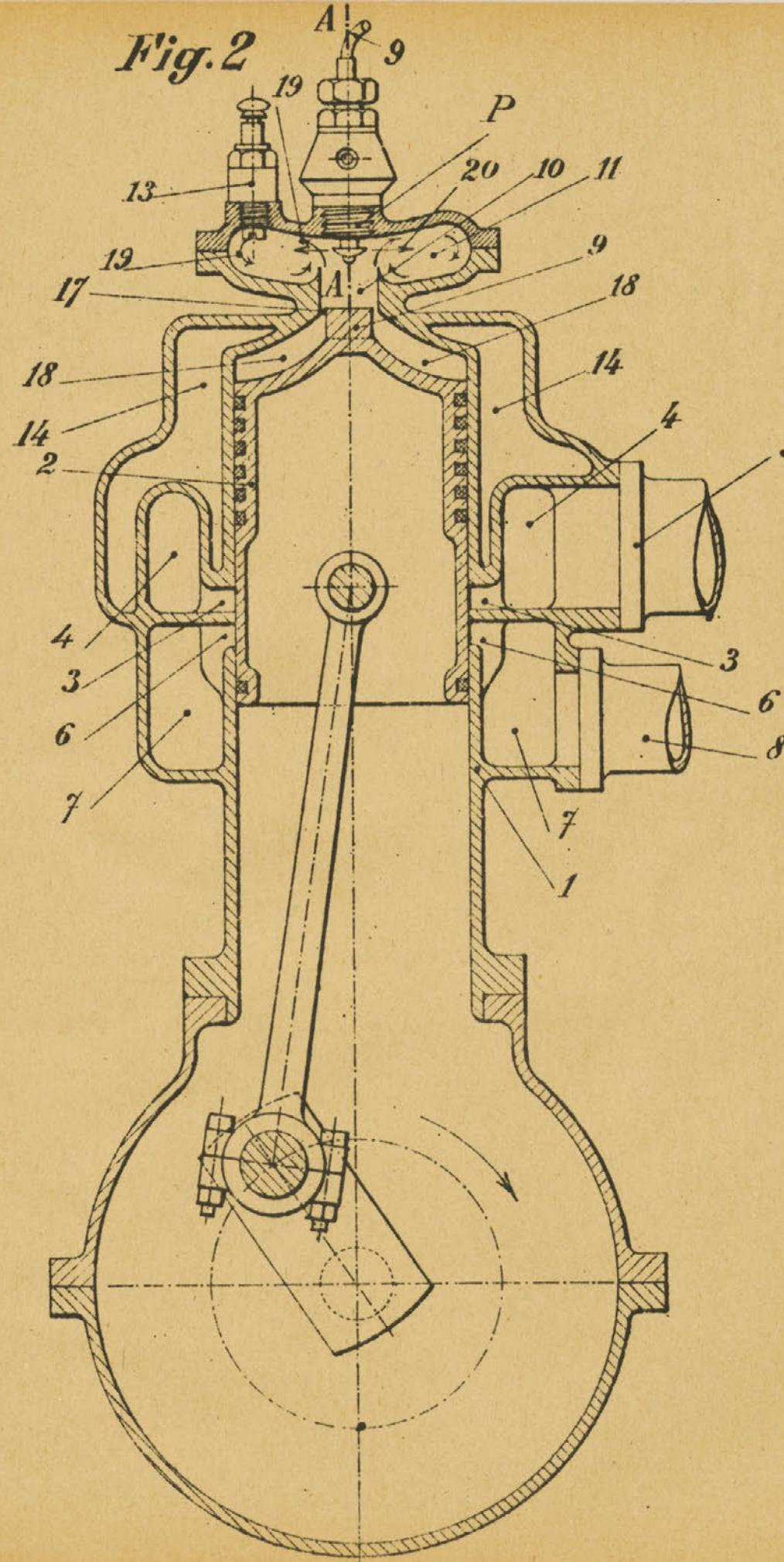
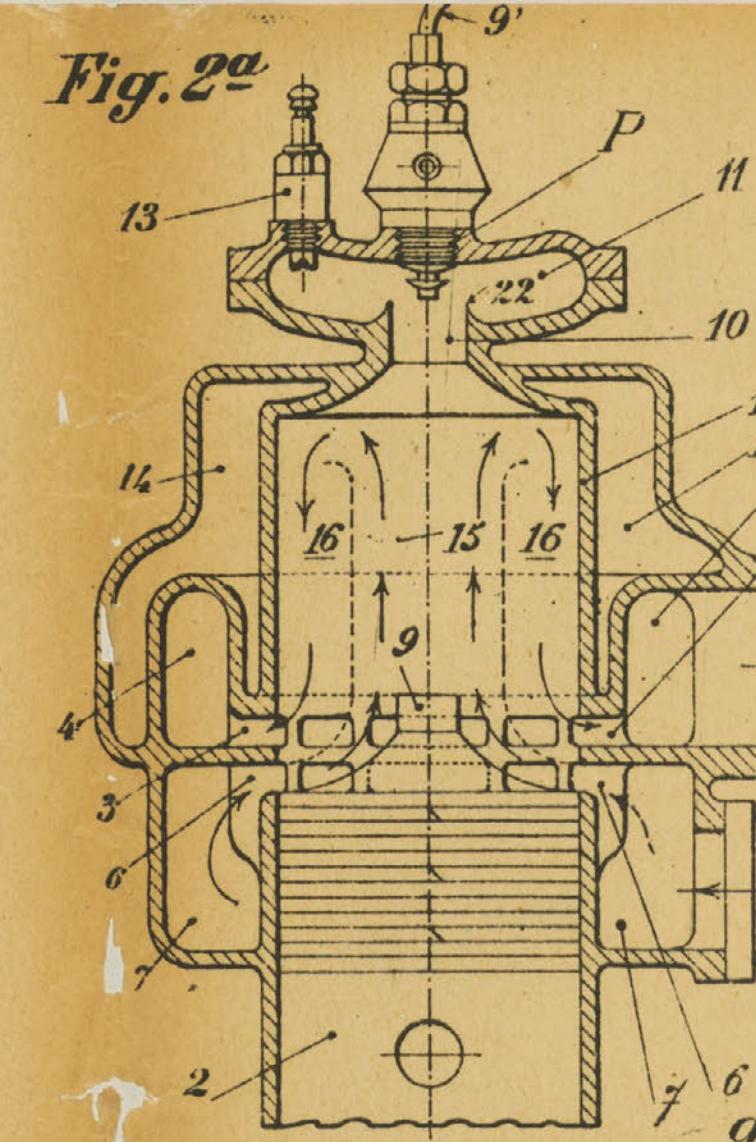
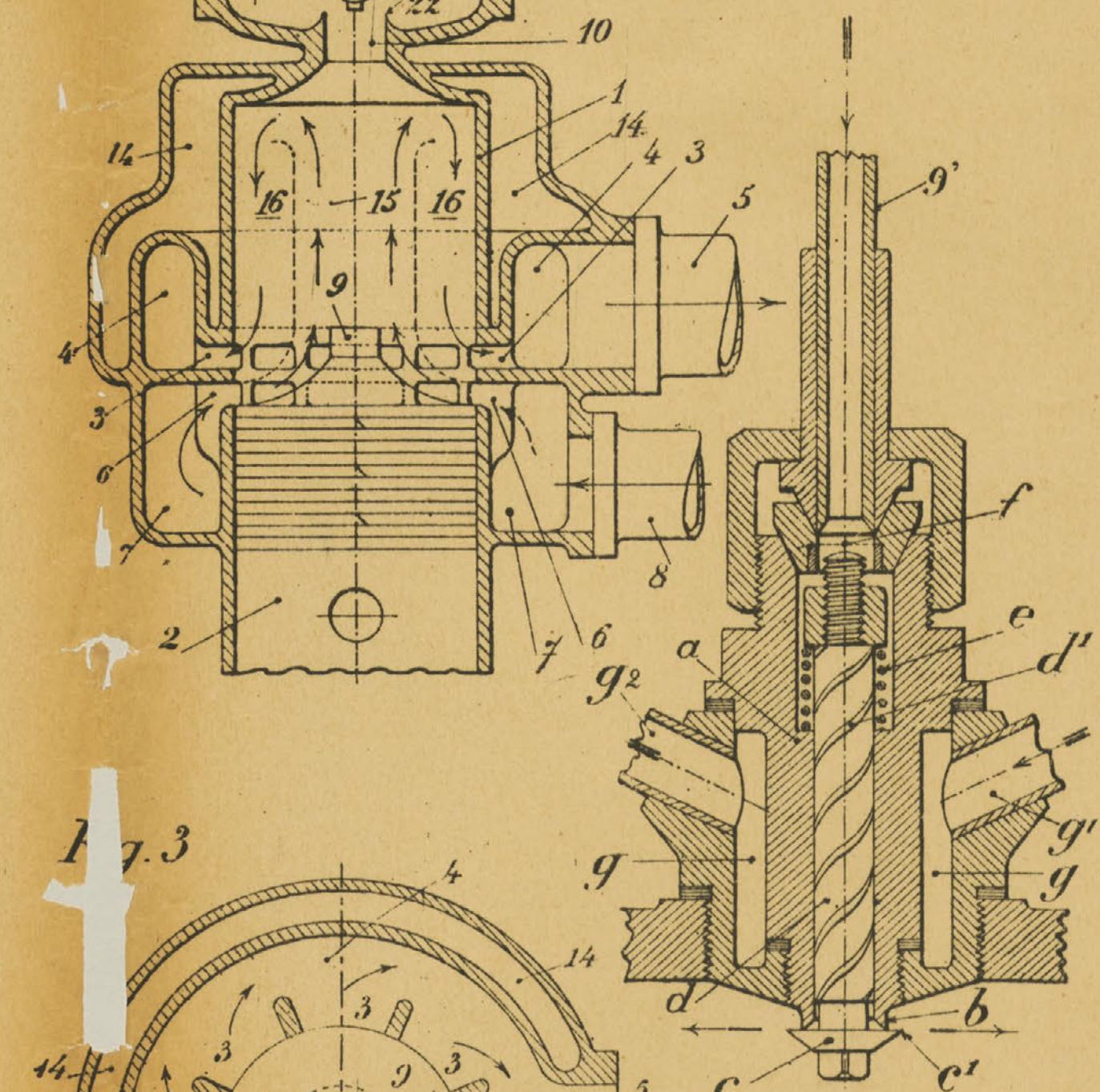
tipa kod koga cilindar stoji u vezi sa komorom za sagorevanje, oblika štapa pomoću centralnog voda u kome se uvlači klipno produženje i pošto se tečno gorivo deli u ovoj komori po mlazu normalnom na osu cilindra, naznačen time što su ispusni otvori i ispusni otvori za vazduh rasporedjeni i jedni i drugi po celom obimu cilindra, budući da se prstenasti niz ispusnih otvora nalazi iznad prstenastog niza i tvora za ust vazduna.

2.) Motor sa dva takta trema zahtevu 1, naznačen time, što je prednja pvršina klipa načinjena iz jednog centralnog cilindričnog dela čiji vrh služi za stišavanje vazduha i za dvajanje u vazu cilindra sa komorom za sagrevanje kje ima jedan izdubljeni kupasti deo kji je kncentričan klipu u vrhu. Ovaj izdubljeni kupasti deo služi za sprovođenje silnog preduvavanja sagrelih gospava.

*Fig. 2**Fig. 2a**Fig. 4**Fig. 3*